

Javaslatcsomag a 2030-as magyar klímacélok teljesítése érdekében: Az Erőfeszítés-megosztási Rendelet alatti ágazatokra vonatkozó javaslatok

Koczóh Levente András, senior klímapolitikai tanácsadó

GREEN
POLICY CENTER

7 javaslat az épület-szektor
fenntarthatóbbá tételére

1. Meg kell teremteni az épület-állomány tömeges felújításához szükséges anyagok, berendezések hazai gyártókapacitását, tervezői és kivitelezői szakember-bázisát!

- a magyarországi iparfejlesztés első számú területként tekintsenek az épületszektor zöld átállására
- szükséges a nélkülözhetetlen elemek (szigetelőanyagok, nyílászárók, hőszivattyúk, napelemek és inverterek stb.) hazai gyártásának fejlesztése
- a képzési rendszert a tömeges épületenergetikai beruházások elvégzéséhez szükséges tervezői és kivitelezői szakember-gárda kiképzésének szolgálatába kell állítani

2. Az új építésű épületek nem oldják meg a problémát, a még megmenthető épületek kerüljenek felújításra fenntartható és környezetbarát alapanyagok és eljárások használatával!

- az épületek felújítási arányát évi 3,1%-ra kell emelni a lakosságnál és 3%-ra a szolgáltató épületeknél a jelenlegi, valamivel 1% alatti szintekről
- mélyfelújítások
- a menthetetlennek minősülő ingatlanok energetikai indíttatású cseréje

3. Rezsziár-szabályozás: maradjon fenn a nagy fogyasztók részére a beruházás-ösztönző árkörnyezet!

- tartsák fenn a rezsicsökkentés jelenlegi, kétsávós rendszerét
- az átlagfogyasztás mértékét évente frissítsék, hogy figyelembe vegye a fogyasztás csökkenését
- akiket szociális szempontból rosszul érint a sávossá vált rezsicsökkentés, előre kell sorolni az épület-felújítási támogatások pályázatainak rangsorolásakor
- áram árképzése maradjon kedvezőbb a földgázénál

4. Állami támogatás nélkül esélytelen elérni a kellő felújítási rátát, hosszú távú támogatási programokat kell indítani!

- hosszú távú, 2050-ig kitekintő épületenergetikai program, mélyfelújításokat célozva
- a legmagasabb jövedelmű lakossági csoportok és vállalatok esetén kamattámogatott hitel
- a szélesen értelmezett középosztály esetén vissza nem térítendő (VNT) támogatás és kamattámogatott hitel kombinációja – VNT intenzitása 30-40% között: a 30%-hoz legalább 30% energia-megtakarítás, 40%-hoz „közel nulla energiaigényű épület” / „kibocsátásmentes épület”; több lépéses felújítás
- a legalacsonyabb jövedelmű lakossági csoportok és közintézmények esetén (közel) 100%-os VNT támogatás
- rászorultság függvényében ingyenes tanácsadással kiegészítve
  - állami hitelgarancia-alap felállítása is szükséges lehet az alsó középosztály esetén
  - a kamattámogatott hitelek alternatívája az államilag feltőkésített ESCO vállalatok lehetnek
  - a kapcsolódó építőanyag és munkadíj esetén kedvezményes ÁFA-kulcs alkalmazása

5. Nagyobb szigorra van szükség az új építésű házak energiahatékonysági követelményeiben!

- vissza kell vonni az új építésű ingatlanokra vonatkozó energiahatékonysági követelmények enyhítését
- a Fit for 55 csomag módosító javaslatainak hatályba lépése után mihamarabb át kell ültetni a magyar jogba annak még szigorúbb szabályait
- árviszonyok: a javaslataink vagy hagyományos technológiák révén az építési költségek csökkenthetőek
- új földgáz-csatlakozások tilalma (ld. később)

6. Minden fenntartható megoldást ki kell használni az épületek fenntartható energia-ellátása érdekében!

- mihamarabb ki kell vezetni a barnaszén-programot
- környezetbarát alternatívák elterjesztésére kell fókuszálni:
  - modernizált bioenergia, zöld távhő (pl. geotermia; ld. később), elektrifikáció (pl. hőszivattyúk)

7. Tájékoztatással és szabályozással befolyásolni kell az energiahatékonysággal kapcsolatos fogyasztói, beruházói viselkedést!

- az üzlethelyiségek, irodaházak és állami-önkormányzati intézmények (kivéve kórház, szociális intézmény, bölcsőde, óvoda) fűtését 21 °C-nál magasabbra, nyári hűtését 26 °C-nál alacsonyabbra venni a termosztáton vagy átlagértékben ne szabadjon
- nyitott fagyasztókat, hűtőket ne lehessen használni
- alapos tájékoztatást kell biztosítani az épületenergetikai felújítási lehetőségekről és ösztönözni kell az ezekre vonatkozó egyablakos ügyintézés

7 javaslat a közlekedés
fenntarthatóbbá tételére

1. Bővíteni kell a távmunka, az otthonról történő ügyintézés lehetőségét és átgondoltabb településfejlesztésre van szükség!

- a hazai jogszabályi környezet átalakításával ösztönözni kell a távmunkát és az államigazgatás erre alkalmas pontjain is be kell azt vezetni
- a közigazgatás, a közszolgáltatók és bankok tegyék szinte teljesen digitálissá az ügyintézést
- településtervezés: az utazási igények minimalizálása, a szolgáltatások fizikai elérhetőségének javítása

2. Ösztönözni kell a közösségi közlekedésre és aktív közlekedési módokra való áttérést (módváltást)!

- fel kell gyorsítani a közösségi közlekedési és kerékpáros infrastruktúra fejlesztését – kötöttpályás közlekedés és a buszsávok
- a személyautózás és a közösségi közlekedés (jegy)árai közötti költségelőnyt el kell tolni az utóbbi javára
- elektronikus és átjátható jegyrendszer
- vonzóbb menetrend
- új gyorsforgalmi út építése csak olyan esetekben valósuljon meg, ahol ez valóban indokolt
- új lakóparkok kialakítása pedig csak a közösségi közlekedési kapcsolat biztosítása esetén kaphasson építési engedélyt

3. **Kevesebb személyautóra van szükség, magasabb kihasználtsággal!**

- teremtsenek ösztönző környezetet a több személyt szállító autózás, illetve a telekocsi és jármű-megosztó szolgáltatásoknak a megmaradó személygépjármű-forgalmon belüli minél nagyobb elterjedése számára
- alakítsanak ki több csökkentett forgalmú zónát

4. Zöldebb személyautókra, közösségi közlekedési járművekre van szükség!

- fokozni kell az alternatív hajtásláncú járművek töltő-infrastruktúrájának fejlesztését
- szemléletformálási kampányt kell folytatni a közösségi és aktív közlekedés előnyeiről
- az elektromos személygépjárművek, motorok, rollerek beszerzéséhez ne adjanak beruházási támogatást
- a zöld rendszám mai rendszerét is javasoljuk megszüntetni
- támogatást kell adni a közösségi közlekedés szolgáltatóinak, hogy legkésőbb 2040-ig minden járművüket zéró kibocsátásúra cseréljék

5. Csökkenteni kell a szállítási keresletet és a szállítási távolságokat!

- mind szemléletformálással, mind a szállítmányozás díjstruktúrájának átalakításával ösztönözni kell fogyasztás helyi termékekre való átterelését
- helyi élelmiszerek fogyasztásának népszerűsítése (ld. később)

6. Csökkenteni kell a közúti szállítás részarányát!

- a közlekedési díjstruktúra átgondolásával versenyelőnybe kell hozni a vasúti és vízi szállítás a közúttal szemben
- fel kell gyorsítani a vasúti áruszállítás versenyképességét segítő beruházásokat (pl. Vo vasúti elkerülő tervezett megépítése)
- újra el kell terjeszteni a RoLa típusú szállítás

7. Az áruszállításban is el kell terjeszteni az alacsony emissziós járműveket!

- a hazai szabályozás szigorításával is törekedni kell arra, hogy a rövid távú közúti teherszállításban mielőbb kikényszerítsék a járművek alternatív hajtásláncúra cserélését
- amíg a jármű- és hitelpiaci körülmények indokolják, támogatást kell biztosítani kamattámogatott hitelek formájában a szállítmányozási területen aktív KKV-k zöld járműbeszerzései számára
- fejlesszék a szükséges töltő- és összekapcsolt informatikai infrastruktúrát is

7 javaslat a mezőgazdaság és
erdészet, bioenergia-termelés,
hulladékgazdálkodás
fenntarthatóbbá tételére

1. Fokozni kell a bioenergia, főleg a biometán termelését, piaci szabályozókkal!

- kötelező biometán bekeverési arányt kell megállapítani a magyar földgáz-rendszerbe, évek alatt egyre növekvő mértékben
- a már meglévő jogi alapok mellé a gyakorlatban is lehetővé kell tenni a származási garanciák kiállítását és kereskedését egy e célra alkalmassá tett regiszter felállításával

2. Sokkal több fát kell ültetni, a klímaváltozás negatív hatásaira ellenállóbb fafajokból!

- az éghajlatváltozásból és fakitermelésből fakadó káros folyamatok ellensúlyozására tovább kell fokozni a fa- és erdőtelepítéseket
- olyan fafajokból, amelyek a változó időjárásnak jobban megfelelnek
- ezen belül az őshonos fajok kell előnyt élvezzenek
- a telepítést fajok vegyes ültetésével kell végezni, törekedve a természetközeli állapotra
- az addicionális ültetéseket haladéktalanul meg kell kezdeni
- a településeken belül növelni kell a zöld felületek arányát
- el kell érni, hogy minél több erdő és gyeperdő maradjon meg természetes, természetközeli állapotban
- a fakitermelés tervezésénél az erdők széndioxid-nyelő képessége is szempont kell legyen

3. Ösztönözni kell a kidobásra kerülő élelmiszer mennyiségének csökkentését!

- szemléletformáló kampányt kell indítani a lakossági fogyasztók felé
- az élelmiszer-hulladék csökkentésére vonatkozó, kötelező intézkedéseket kell elfogadni az élelmiszer-feldolgozó és -kereskedő iparágak, valamint a vendéglátás tekintetében, ösztönözve a magasabb felhasználási arányt
- az utóbbi tevékenység esetén, lehetőség szerint, csökkenteni kell az adminisztratív akadályokat

4. Ösztönözni kell az egészségesebb és egyben klímabarátabb étkezési szokásokat, a helyben termelt és szezonális termékek fogyasztását!

- át kell alakítani az élelmiszerek adózását (pl. népegészségügyi termékadó, kedvezményes ÁFA kulcsok), hogy a klímabarátabbnak és egészségesebbnek számító, pl. növényi alapú termékek olcsóbbá váljanak, míg a nagyobb karbonlábnyommal jellemezhető élelmiszerek árában jelenjen meg a környezetterhelés, de közben az átlagos élelmiszerár ne nőjön
- ez az elv vonatkozzon az állati takarmányok árazására is
  - szemléletformáló, tájékoztató kampányokra van szükség, beleértve az óvodai, iskolai oktatást

5. Támogatni kell a mezőgazdasági energiafelhasználás zöldítését!

- zöldenergia-beruházási programot kell indítani a kis családi gazdaságok számára
- kamatmentes hitelekkel

6. Segíteni kell a mezőgazdaság alkalmazkodását a változó éghajlathoz!

- egy új szemléletű vízgazdálkodási stratégiát kell készíteni
- népszerűsíteni kell az aszálynak jobban ellenálló növények termesztését (pl. cirok)
- az alkalmazkodási intézkedéseket a kibocsátásokat nem növelő megoldásokkal kell kezelni (pl. a többlet-öntözéshez használt energia megújuló energiaforrásból származzon)

7. Fel kell gyorsítani a körkörös gazdaság felé történő haladást!

- csökkenteni kell a használt áruk értékesítésének, valamint a javító tevékenységnek az ÁFA-kulcsát
- szemlélet-formálási kampányt kell indítani a hulladék-hierarchia érvényesítésére (pl. helyi javítási lehetőségek ismertetése révén)
- minden településen elérhetővé kell tenni a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést műanyag, papír, fém, ritkább elszállítással a színes és fehér üveg, illetve ahol a település adottságai ezt indokolják, a zöld hulladék tekintetében
- a közterületi és középületekben lévő hulladékgyűjtőket is ki kell egészíteni szelektív edényekkel
  - évenkénti lehetőséget kell biztosítani a lakóhelytől gyalog legfeljebb 10 perc távolságra a használt textil, elektromos eszközök és más veszélyes anyagok leadására is
  - a még használható tárgyak, eszközök szociális alapon, alacsony áron továbbadva használatban maradjanak

7 javaslat a kis ipari és
energiatermelő létesítmények
fenntarthatóbbá tételére

1. **Meg kell erősíteni az energiahatékonysági kötelezettségi rendszert!**

- a Fit for 55 csomag eredményeként az EKR éves céljait jelentősen meg kell majd emelni
- különösen meg kell emelni a 2028–2030 évekre vonatkozó EKR célokat
- ki kell mondani, hogy az EKR nem fog megszűnni 2030 végén
- a rendszer további felfüggesztését, halasztását nem szabad megengedni
- a teljesítés helyett választható energiahatékonysági járulékot, illetve a büntetési tételeket meg kell emelni

2. Támogatni kell a KKV-k ipari energia-átmenet beruházásainak finanszírozását!

- kedvezményes kamatozású hiteleket kell biztosítani a KKV-k zöld ipari beruházásaira, különösen addig, amíg a jegybanki alapkamatot nem lehet lecsökkenteni a korábbi alacsony szintekre
  - CCUS elterjedése e szegmensben nem valószínű
  - ✓ az energia- és anyaghatékonyság javítása
  - ✓ klímabarátabb gyártási technológiákra és alapanyag-választásra való áttérés
  - ✓ az újrahasznosítás növelése
  - ✓ az energiatermelésre és anyagában való felhasználásra szolgáló fosszilis energiahordozók fokozatos kiváltása
  - ✓ a tartósabb termékek előállítására való törekvés
  - ✓ a csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése

3. Klímavédelmi megállapodásokat kell kötni az ipari ágazatokkal!

- a közbeszerzések során jóval nagyobb hangsúlyt kell kapjanak a zöld szempontok
- az állam és a vállalatok közötti stratégiai és ad hoc támogatási megállapodásokban is meg kell jelenjen a zöldebb működés elvárása
- a nemzetközi jó gyakorlatok közül az Egyesült Királyságban alkalmazott Climate Change Agreements (CCA) rendszer hazai átültetését javasoljuk az EU ETS-en kívüli ipari létesítményekre, oly módon, hogy az előre tervezhetően célozza meg a résztvevők összességének a 2050-ig nemzeti szinten elérendő klímasemlegességhez való arányos hozzájárulását, azaz, hogy “közel nulla” emisszió-intenzitást érjenek el 2050-re.

4. **Összehangoltan és gyorsan fejleszteni kell a villamosenergia-hálózatot, a nap- és a szélenergiát!**

- fel kell gyorsítani az áramhálózati fejlesztéseket, beleértve az okosmérést
- ismét engedélyezni kell a szélenergia hazai telepítését (nagyobb turbinák is)
- napelemes rendszerek: a hozzáférés és hálózatra termelés tiltása helyett a hálózathasználati díjak átalakításával kell ösztönözni a valós idejű fogyasztást, a tárolást
- meg kell teremteni a fogyasztó oldali válaszadás lehetőségét a kiegyenlítési energiaigény csökkentése érdekében
  - a megfelelő műszaki szabályozás kidolgozása mellett engedélyezni kell a hálózatot nem terhelő “balkon-napelemek” telepítését
  - rövidíteni és egyszerűsíteni kell a megújuló energiához kapcsolódó engedélyezési eljárásokat, valamint az energiaközösségek terjedése számára kedvező szabályozási környezetet kell kialakítani

5. Fel kell gyorsítani a Zöld Távhő Programot!

- támogatni kell a távhő-rendszer megújuló energiára, hulladékhőre történő mielőbbi átállítását és a rendszer energiahatékonyságának javítását egy, termelő számára is kiszámíthatóbb, 4 éves ciklusú, ársapka típusú árszabályozási módszerrel
- a többirányú forrásbevonás megteremtése (saját tőke, hitel, támogatás)

6. A földgáz-függőség csökkentése érdekében meg kell tiltani az új fogyasztók gázhálózatra való csatlakozását!

- meg kell tiltani az új fogyasztók földgázhálózatra való csatlakozását
- beleértve az új építésű épületek földgázkazánnal való felszerelésének tilalmát is
- az elérhető alternatívával nem rendelkező iparágak kivételével
- az áramhálózat kiszabályozását új földgáz-erőművek helyett energiatárolással, fogyasztó oldali válaszadással kell megoldani

7. **Meg kell szüntetni a földgáz és kőolaj kitermelésének, valamint szállításának szivárgásait (fugitív emisszióit)!**

- az energetikai vállalatokat kötelezni kell a szivárgások felderítésére és lehető legnagyobb mértékű megszüntetésére
- csatlakozni kell a Globális Metánvállalás kezdeményezéshez

Köszönöm a figyelmet!

ELÉRHETŐSÉG:

levente.koczoh@greenpolicycenter.com

www.greenpolicycenter.com

GREEN
POLICY CENTER